

A nemzetiségek szószólói a Parlamentben

Az Országház Kupolatermében – április 30-án – átvették megbízólevelüket a magyarországi nemzetiségek szószólói, majd részt vettek az Országgyűlés alakuló ülésén és azóta annak munkájában is. Nagy figyelem kíséri a tevékenységüket, hiszen részt vehetnek a jogszabály-előkészítés folyamatában, a bizottságok munkájában, ahol szavazati joggal is rendelkeznek. A plenáris üléseken viszont nincs ilyen joguk és interpellációt sem nyújthatnak be.

A szószólók: Alexov Ljubomir (szerb), dr. Csúcs Halina (lengyel), Farkas Félix (roma), Fuzik János (szlovák), Giricz Vera (ruszin), Hartyányi Jaroslava (ukrán), Hepp Mihály (horvát), Kissné Köles Erika (szlovén), Korannisz Laokratisz (görög), Kreszta Traján (román), Ritter Imre (német), dr. Turgyán Tamás (örmény), Varga Szimeon (bolgár). A Parlament – 2014. május 26-án – Fuzik Jánost választotta meg a Nemzetiségi Bizottság elnökévé, alelnöke Farkas Félix. Megkérdeztük őt és néhányukat, milyen terveik vannak, milyen munícióval, felhatalmazással bocsátották őket újtukra saját nemzetiségi közösségeik?

Fuzik János szószóló, a Nemzetiségi Bizottság elnöke

Örülök, hogy a nemzetiségi elnöktársak közül többen is javasoltak a Nemzetiségi Bizottság vezetőjének és engem választott meg a Parlament az elnökévé. Ez egyben nagy felelősség is. Már megkezdttük a munkát – Orbán Viktor miniszterelnök után –, Semjén Zsolt és Balog Zoltán miniszterekkel találkoztunk egy megbeszélésen. Balog Zoltán miniszter felajánlotta, hogy ha a bizottságunk meghívja őt, részt vesz az ülésünkön, amit mi örömmel fogadtunk. Úgy látom, hogy mindenképpen nőtt a nemzetiségek érdekérvényesítő képessége, a Házon belüli információcserék természetessé válnak, tehát „már csak” dolgozni kell! A legközelebbi ülésünkön megbeszéljük, ki milyen terület iránt érdeklődik, hol érzi magát otthon és kialakítjuk a munkarendünket. Én közben ismerkedem azzal, milyen infrastrukturális háttérrel rendelkezünk majd. Annyi már bizonyos, hogy mindenkinek lesz egy irodája a képviselői irodaházban és mód lesz egy másik iroda működtetésére, Budapesten kívül is. Folytassuk a beszélgetést ezzel. Akkor már lesznek konkrét tapasztalataink arról is, mit tud elérni a nemzetiségi szószóló az Országgyűlésben.

Giricz Vera szószóló, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke

A 2014. évi adatok szerint a magyarországi ruszin közösségből 675-en kérték felvételüket a ruszin nemzetiségi névjegyzékbe, közülük 429-en kérték a választójog kiterjesztését a 2014. évi országos képviselők választására is. Ezzel a szavazószámmal a hazai nemzetiségek között a hatodik helyet foglaljuk el, ami remek eredménynek számít. Köszönjük a támogatást! 1939-1944 között a Magyar Országgyűlésben kárpátaljai – közöttük ruszin származású – küldöttek képviselték a terület és az ott élő ruszin közösség érdekeit. Nemes ügyeket hívatott folytatni közösségünk országgyűlési szószólója. A hazai ruszin közösség által nemzetiségünk ország-

gyűlési szószólója legfontosabb feladatokat szabta az önazonosság, az anyanyelv és a hagyományok megőrzése és ápolása, a ruszin iskolarendszer fejlesztése és tankönyvekkel való ellátása, valamint a ruszin nyelvvizsga bevezetése ügyének előmozdítását. A települési, a regionális és az országos önkormányzatok működési költségeinek a 2011. évi népszámlálási adatokhoz való igazítása, a pályázati lehetőségek szélesítése és a lebonyolítás egyszerűsítése, a feladatalapú támogatás összegét meghatározó tevékenységek ellenőrzésének bevezetése, a pontozási rendszer tökéletesítése, a külföldön élő ruszin közösségekkel való kapcsolatok elmélyítése, a közös érdekek nemzetközi porondon való képviselése, a ruszin nemzetiség ukrain elismerésének támogatása.

Dr. Csúcs Lászlóné, szószóló az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke

Én eldöntöttem, hogy szószólóként kívánok a jövőben tevékenykedni és nem indulok az őszi nemzetiségi választásokon. Ugyanakkor abban vagyok érdekelt, hogy erős felhatalmazású lengyel országos önkormányzat, helyi szervezetek, jól szervezett civil közösségek álljanak mögöttem, mert így tudok majd én is hasznosan dolgozni. Ehhez az elmúlt években az országos önkormányzat kialakította a szükséges intézményi kereteket, így az utódom folytatni tudja az eddig végzett munkát. Meg kell oldani a fiatalok bevonását is a munkába, ebben is partnere szeretnék lenni az utódomnak. Szószólóként fontosnak tartom a magyar-lengyel kapcsolatok, a hagyományos barátság további jó alakulását, de nem csupán kulturális, hanem gazdasági területen is. Azt remélem, hogy a parlamenti frakciókban sok lengyel-barát képviselő dolgozik és az a célom, hogy az Interparlamentáris Unió lengyel frakciójában helyet kapjak: az eddig megszerzett magyarországi és lengyelországi ismereteimet így valóban hasznosítani tudom, mintegy kapocsként erősítve a két nép barátságát és együttműködését.

Gohér Krisztina felvétele

Alexov Lyubomir szószóló, az Országos Szerb Önkormányzat elnöke

Azt tapasztalom, hogy a legtöbb szószóló a kultúra és az oktatás területén kíván aktívan tevékenykedni, ami természetesen a szerbeknek is igen fontos, hiszen éppen azon dolgozunk, hogy a lórévi általános iskolát is átvegye az Országos Szerb Önkormányzat működtetésre, ahogyan tette ezt a battonyai iskolával vagy a budapesti Nicola Tesla Oktatási Központtal. Emellett én igen jelentősnek tartom az önkormányzatiságot, az anyaországi kapcsolatokat, és a tapasztalataimat mindenképpen ezeken a területeken szeretném hasznosítani. *(Az 56 éves Alexov Lyubomir 1990 óta polgármestere Lórév községnek. A szerk.)* A szószólók alkotta bizottság még nem fogalmazta meg munkarendjét, de azért, mire a BARÁTSÁG megjelenik, bizonyára ez is eldől majd. Én jelenleg a Szerbia Belgrádtól délre eső részén és a Boszniában kialakult katasztrófális, 130 éve nem látott árvízi helyzettel vagyok elfoglalva munkatársaimmal együtt, hiszen megsemmisült a teljes infrastruktúra, vonul vissza a víz, ezzel egy időben fertőzésveszély jelentkezik, és nagy segítségre van szükség ott: gyűjtést indítottunk, Lórévről és Pomáizról már elindultak a segélyek, palackos vizet, konzerveket, gyermektápszert, pelenkát, a személyes higiéniához szükséges szereket, takarókat vásároltunk és szállítottunk a helyszínre. Szoros kapcsolatban állunk a szerb Vörös keresztel, az egyházakkal, a sportolókkal és azt tapasztalom, hogy nemzetiségre, felekezetre tekintet nélkül mindenki segít! A Parlamentben folyó munkát illetően az a véleményem, hogy meg kell várni, míg kialakul a munkarend, és lezajlanak az őszi választások, hiszen novemberben kell dönteni arról, hogy hogyan fogok majd dolgozni az elkövetkező években.

Mayer Éva

12. A nemzetiségi szószóló

29. § (1) A szószólók jogai és kötelezettségei egyenlők, tevékenységüket a köz és az adott nemzetiség érdekében végzik, e tekintetben nem utasíthatók.

(2) A szószóló az Országgyűlés ülésén felszólalhat, ha a Házbizottság megítélése szerint a napirendi pont a nemzetiségek érdekeit, jogait érinti. Rendkívüli ügyben a szószóló a napirendi pontok tárgyalását követően – a határozati házszabályi rendelkezésekben meghatározott módon – felszólalhat. A szószóló az Országgyűlés ülésein szavazati joggal nem rendelkezik.

(3) A szószóló a nemzetiségeket képviselő bizottság munkájában szavazati joggal vesz részt, az állandó bizottságok ülésein – az állandó bizottság elnöke döntését követően, vagy ha a Házbizottság arról a (2) bekezdés szerinti döntése körében határoz – tanácskozási joggal vehet részt.

(4) A szószóló kérdést intézhet a Kormányhoz és a Kormány tagjához a feladatkörükbe tartozó bármely ügyben.

(5) A szószólót mentelmi jog illeti meg. A mentelmi jogra a képviselők mentelmi jogára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(6) A szószóló megbízatása megszűnik

- a) az Országgyűlés megbízatásának megszűnésével,
- b) halálával,
- c) összeférhetetlenség kimondásával,
- d) lemondásával, vagy
- e) ha a képviselők választásán már nem választható.

(7) Annak megállapításáról, hogy a szószóló a képviselők választásán már nem választható, valamint az összeférhetetlenség kimondásáról az Országgyűlés a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazatával határoz.

(8) A szószóló nem lehet nemzetiségi önkormányzat elnöke vagy tagja.

(9) Az 5. § (1) bekezdés e) pontja, a 28. § (1) és (4) bekezdése, a 30. §, a 40. § (3) bekezdése, a 46. § (2) bekezdése, a 48. § (3)-(5) bekezdése, a 49. § (4)-(8) bekezdése, az 50. §, az 53. § (2)-(5) bekezdése, az 57. § (2) bekezdése, az 58. § (3) bekezdése, az 59. § (7) bekezdése, a VIII. fejezet, a 96. §, a 97. §, a 98. § (1), (2) és (4) bekezdése, a 100. §, a 103. §, a 36. alcím, a 37. alcím és a 39. alcím képviselőkre vonatkozó rendelkezéseit a szószólóra is alkalmazni kell

(A 2012. évi XXXVI. törvény az Országgyűlésről 12. pontja A nemzetiségi szószólóról.)